

Plast i haven - är undervisningen tillräcklig?

Plast i haven drabbar nästan alla, men få har kunskaper om detta. Om undervisningen kring plast i haven skulle börja tidigare, hade vi lyckats bättre med plasten i havet? Hade plasten i havet minskat om barn i tidig skolålder blivit mer undervisade om det?

Av fem 14-åriga elever från Sverige, som går i åk 8 på Ahlafors Fria Skola: Filipa Olsson Eldh, Sofia Andersson, Elin Klerfors, Stina Skånberg, Moa Niemi.

Enligt Naturskyddsföreningen drabbas alla havens djur varje år av all den onödiga plast som förs ut i havet. Djuren dör eller får allvarliga skador när de råkar fastna i plastbitar som gör att de inte kan få syre eller hittar mat. Att råka äta små plastbitar är inte ovanligt för fiskar och andra djur. De blandar lätt ihop dem med mikroorganismer och plankton. Plasten i fiskarna kan vi också få i oss genom att vi äter dem. Mikroplasterna kan lagras i våra muskler och fetter. De ändrar hormonbalansen och är giftiga. Plasten försvinner aldrig utan förminskas bara. Tänk de oskyldiga barn som inte vet vad som händer när de slänger godispapper på marken.

All plast på land som hamnar i havet fångas upp av vågor, floder och nederbörd. Vi funderar på om det undervisas tillräckligt om just plast i haven. Att börja i ung ålder kan leda till att barnen omedvetet tänker på miljön enligt Florina Lachman. Om alla skolor börjar undervisa om nedskräpning från förskoleklass eller till och med redan i förskolan skulle det kunna leda till en början på en bättre planet.

Foto av Jens Marklund

För att ta reda på om undervisningen är tillräcklig för barn har vi intervjuat åtta stycken elever i åldern 8-10 år. Alla var medvetna om att det finns plast i haven, men många av dem berättade att de lär sig för lite och att de inte vet om konsekvenserna efter man slängt plasten. Som en elev från åk 2 svarade: "Jag har bara haft en lektion om plast, det var i förskoleklass". Vi reagerade starkt på detta och tänkte: "är det såhär för alla barn i denna

åldern? ” Det visade sig att 5 av 8 elever anser att de har lärt sig för lite om plast i haven. Som experten Florina Lachman på Västkuststiftelsen svarade så är det bra om man undervisar barn i ung ålder. Eftersom att barnen har en stor påverkan på sina föräldrar och om barnen börjar tänka på var de slänger plast kanske föräldrarna börjar göra det också. Som Florina beskrev i vår intervju är det mest vuxna och äldre ungdomar som slänger ut plasten. Men genom att undervisa barnen kan det vara så att man kan nå ut till föräldrarna också. Men det är inte bara därför, utan barnen är nästa generation och kommer i framtiden vara dem som får ta hand om jorden.

Enligt Johanna Ragnartz från Håll Sverige Rent borde man redan i förskolan ta upp ämnet om plast i haven. De skapade tävlingen Unga reportrar med fokus på plast för att engagera ungdomar och barn i plast frågor kopplat till ekologisk hållbarhet. De vill att ungdomar ska förstå vilket problem det är med plast i haven och hur mycket det finns och även att det inte bara är det vi ser på ovasidan utan det finns väldigt mycket under ytan.

Foto av Strandstädarkartan

Vi måste förstå att vi inte vill få bort plast helt, vi vill få bort plasten som är i naturen, men inte bara naturen utan alla utomhusmiljöer. Plast kan vara bra för det gör att maten håller längre, vilket leder till mindre matsvinn. Det blir billigare transporter då plast inte väger så mycket. Därför kan man inte ta bort plast helt. Men vi kan ta bort plast från våra stränder och hav. Om man undervisar fler barn i ung ålder kan de tidigare börja engagera sig i att hjälpa till att plocka skräp. Vi föreslår att alla barn ska samla ihop sin klass eller idrottslag och gå ut och plocka skräp! Till exempel kan man kontakta Städa Sverige som försöker engagera lag att hjälpa dem.

Skolbarnen borde tidigare bli undervisade om plast i haven, vilket kommer leda till att vår nästa generation får mer kunskaper och blir mer medvetna om vad som sker när vi slänger plast i naturen. Kanske kan det bli vår nästa generation som räddar jorden!

Källförteckning:

Naturskyddsföreningen om plast i haven: [Startsida Miljögifter Plast i havet](#) (hämtad 29/11-21)

Intervju med barn 8-10 år från Ahlafors Fria Skola (intervjuade 30/11-21)

Havet.nu om plast, sopor och skräp: <https://www.havet.nu/plast-sopor-skrap> (hämtad 30/11-21)

Intervju med Johanna Ragnartz 6/12-21

Intervju med Florina Lachman 7/12-21

Städa Sverige om information för föreningar som plockar skräp: <https://www.stadasverige.se/>
(hämtad 13/12-21)